

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Szepesi és Társai Ügyvédi Iroda, dr. Szepesi István ügyvéd által képviselt felperesnek, a Budapesti 4. számú Ügyvédi Iroda, dr. Bálint Szilvia ügyvéd által képviselt alperes ellen, határozatok megsemmisítése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. február 4. napján meghozott 8.P.25.175/2010/9. számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes 6/2010(VI.25), 8/2010(VI.25), 10/2010(VI.25) és 11/2010(VI.25) számú közgyűlési határozatai megsemmisítésére irányuló keresetet elutasítja, az alperest mentesíti az első fokú perköltség megtérítése alól, egyben kimondja, hogy a felek az első fokú eljárásban felmerült költségeiket saját maguk viselik. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 6.250 (hatezer-kettőszázötven) forint másodfokú részperköltséget, továbbá térítsen meg az államnak felhívásra 28.800 (huszonnyolcezer-nyolcszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket, míg a további 7.200 (hétezer-kettőszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében az alperes 2010. június 25. napján megtartott közgyűlésén meghozott 6., 8., 10., 11., 12. számú határozatainak a megsemmisítését kérte az

egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (Etv.) 10. § (1) bekezdése alapján alapszabályba ütközés, törvénysértés miatt.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Álláspontja szerint a keresettel támadott határozatai törvényesek, az alapszabály rendelkezéseinek megfelelnek, nem sértik a demokratikus működés, önkéntesség elvét.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében az alperesnél 2010. június 25. napján megtartott rendkívüli közgyűlésen meghozott 6/2010. (VI. 25.), 8/2010. (VI. 25.), 10/2010. (VI. 25.), 11/2010. (VI. 25.) és 12/2010. (VI. 25.) számú közgyűlési határozatokat megsemmisítette. Kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 7.500 forint perköltséget.

Az ítélet indokolása értelmében a 2010. június 25. napján megtartott közgyűlés összehívása és lebonyolítása tekintetében az akkor még hatályos, korábban elfogadott alapszabályi rendelkezésekből kiindulva kellett megítélni a törvényességet. Ennek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a rendes tagok rendelkeztek szavazati joggal a közgyűlésen, az alperesnek 15 rendes tagja volt a közgyűlés megkezdésekor, amelyből 14 volt jelen, majd a közgyűlés 5. sorszámú határozatának elfogadásával további 2 rendes tagja lett az alperesnek, amellyől kezdődően a jelenlévő, szavazati joggal rendelkező rendes tagok száma 16 főre emelkedett. A határozatképes közgyűlésen az elsőfokú bíróság megítélése szerint az egyszerű szótöbbség a jelenlévők 50% + 1 fő szavazata alapján állapítható meg, azaz 9 igen szavazat volt szükséges az egyszerű szótöbbséges határozathozatalhoz. Minősített többség előírásának hiányában ezért megállapította, hogy a 6. számú határozat nem a tagok egyszerű többségének az akarata szerint meghozott döntés volt, ezért e határozatot megsemmisítette. A 8. számú határozat, amely az alapszabály módosításának egyben történő megszavazásáról szólt, az elsőfokú bíróság megítélése szerint azért törvénysértő, mert az alapszabály tervezett módosítása lényeges, a jövőben a szervezet felépítésére, illetőleg működésére vonatkozó új rendelkezéseket tartalmazott, amely minden tag számára kötelező, így azok egyenkénti megvitatása, a végleges szöveg elfogadása előtt nem mellőzhető. A tagozatok közreműködése mellett az új alelnök, illetőleg alelnökök megválasztására vonatkozó új rendelkezések is azt követelték volna meg az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, hogy az egyes módosítások felől a jelenlévők külön-külön szavazzanak. Utalt arra, hogy korábban a tagozatvezetők személye fel sem merült, így nyomban kellett döntenie a szóban ismertetett jelölt személyéről. Megjegyezte, hogy sem a meghívóban szereplő napirendi pontok között, sem a közgyűlésen elfogadott napirendi pontok között nem szerepelt az alelnökök választása. Ezért a 8. sorszámú határozatot és az annak meghozatalát követően meghozott és az új alapszabály rendelkezésein alapuló 10., 11., 12. sorszámú határozatokat is törvénysértőnek minősítette, ezért azokat is megsemmisítette az elsőfokú bíróság.

Az első fokú ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Fenntartotta az első fokú eljárásban tett tényelőadását és jogi álláspontját. Kiemelte, hogy a 6. sorszámú

határozat meghozatalakor érvényes alapszabály szerint nem a közgyűlésen jelenlévők egyszerű szótöbbsége dönt, hanem az közgyűlés egyszerű szótöbbséggel hoz határozatot, azaz nem az összes jelenlévőhöz kell viszonyítani az igen szavazatok számát, hanem a szavazatot leadókhoz a tartózkodás figyelmen kívül hagyásával. Álláspontja szerint az egyszerű szótöbbség a szavazatok több mint 50%-át jelenti, amelynek megfelelt a 6. sorszámú határozat. Állította, hogy van alapszabályi rendelkezés arról, mely kérdésekben kell egyszerű szótöbbséggel dönteni. Hivatkozott arra, hogy a közgyűlés előtt éppen a tagok önrendelkezése, demokratikus jogainak érvényesítése érdekében ún. stratégiai napot tartott az alapszabály módosítás átfogó megbeszélésére. Eljárása azért nem törvénysértő, mert fokozott gondossággal járt el, azáltal, hogy a stratégiai napon a tagok alaposan áttekinthették, fejezetenként átvehették az alapszabály tervezetét és javaslatot tehettek, majd próbaszavazás is történt. A közgyűlésre az így kiegészített, pontosított tervezetett terjesztette be, ahol lehetőség volt további vitára. Mindezek alapján megítélése szerint a demokratikus elvek nem sérültek azzal, hogy az egész módosításról egyszerre szavaztak a tagok. Utalt arra, hogy az alapszabály módosítás átfogó módosítás volt, így nem is lehetett volna pontról-pontra szavazni, mert a rendszer egy-egy elemének önálló változtatásával sérült volna a koherencia. Az alapszabály módosítás érvényes elfogadásával az azt követő határozatok is jogszerűek, annak pedig nem tulajdonított jelentőséget, hogy a közgyűlési meghívóban nem alelnökök választása szerepelt, miután a másik alelnök megválasztása elhalasztásra került, és mindkét választás a közgyűlésen merült fel, került napirendre.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta megalapozottsága folytán. Megítélése szerint az egyszerű szótöbbség kérdésében az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást. Álláspontja szerint a stratégiai napnak jogi relevanciája nincs, a közgyűlésen a tagok alapvető - hozzászólásra, érvek kifejtésére irányuló - jogait sértette az alapszabály módosításnál a külön határozathozatal hiánya, mert a demokratikus elveknek megfelelően az alapszabály módosítás részletes megvitatásának a közgyűlésen kellett volna megtörténnie. Ebből következően az alapszabály módosításon alapuló további határozatokat is törvénysértőnek tartotta. Utalt arra, hogy a közgyűlés időpontjában tagozatok nem léteztek, így vezetőjük személyére jelöltállítás nem történhetett.

A fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos.

A társadalmi szervezet önkormányzattal rendelkező autonóm közösség, amely maga határozza meg működésének szabályait és e szabályok megsértésének következményeit, ezért az Etv. 10. § (1) bekezdése alapján törvénysértésre hivatkozással indított perben a bíróság azt vizsgálja, hogy a társadalmi szervezet határozata a törvényi rendelkezések megtartásán túlmenően megfelel-e a társadalmi szervezet alapszabálya és más belső szabályzatai rendelkezéseinek. A keresettel támadott 2010. június 25. napján tartott közgyűlésen meghozott 6. sorszámú határozat törvényességét a 2010. április 1. napján kelt alapszabály

rendelkezései alapján kellett vizsgálnia a bíróságnak. Ezen alapszabály V.2. pontja szerint a közgyűlés határozatképes, ha azon a szavazásra jogosult tagok fele + 1 tag jelen van. Ez nem vitásan a közgyűlésen mindvégig fennállt. Az alapszabály a határozathozatalra vonatkozóan akként szabályoz, hogy nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hoz határozatot a közgyűlés. Ezen túlmenően szavazategyenlőség esetére tartalmaz rendelkezéseket az alapszabály. Az Etv. 11. §-ában foglaltakon túlmenően nem szabályozza a legfelsőbb szerv határozathozatali rendjét, így az alperes a saját maga által alkotott alapszabályi rendelkezésekhez volt kötve. Az alapszabálynak az elnök szavazástól „tartózkodó” rendelkezésére tekintettel nem volt akadálya annak, hogy a közgyűlés a szavazás során lehetőséget adott „igen” és „nem” szavazás mellett a „tartózkodás”-ra is. Az alapszabály kifejezett rendelkezést nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a „tartózkodás” miként vehető figyelembe a tagok szavazatának számlálásánál. A tartózkodás ugyanakkor nem jelent se „igen”, se „nem” szavazatot, így a szavazatszámlálásnál a „tartózkodás” figyelmen kívül hagyásával kell az „igen” és a „nem” szavazatok alapján megítélni az egyszerű szótöbbségi határozathozatal megvalósulását. Az alapszabály csak egyszerű szótöbbséges határozathozatalt ír elő. Az alapszabály nem mondja ki, hogy a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hoz határozatot, így nem köti a jelenlévők számához a szótöbbséges határozathozatalt. A társadalmi szervezet autonómiája, önkormányzatisága alapján az alapszabály rendelkezésének kiterjesztő, kiegészítő értelmezésére lehetőség nem volt, ezért a jelenlévők számához viszonyított szótöbbség megléte nem lehetett feltétele az eredményes határozathozatalnak. Mindebből következően az alapszabály szerinti egyszerű szótöbbségnek az „igen” és a „nem” szavazatok számához viszonyítottan kellett fennállnia. A 6. sorszámú határozatot 8 „igen” és 6 „nem” szavazattal fogadta el a közgyűlés, így az alapszabály rendelkezései értelmében az egyszerű szótöbbség megvalósult. Ezért a 6. sorszámú határozat törvénysértő jellege nem volt megállapítható.

Az alperes alapszabály az ún. stratégiai nap intézményét nem ismeri, azonban a jelen tényadatok mellett a kereseti kérelemhez kötöttségre is figyelemmel e nap megtartásának és eredményének a jelen jogvita elbírálásában ügydöntő jelentősége nem volt. Az Etv. 12. § (1) bekezdés a) pontjával egyezően rendelkezik az alperes alapszabálya arról, hogy a közgyűlés hatáskörébe tartozik az alapszabály módosítása. A közgyűlés e hatáskörét az ún. stratégiai nap nem vehette át és a jelen peradatok mellett nem is vette át. A közgyűlés napirendjén szerepelt az alapszabály módosítása, az alapszabály módosítás tervezetét a felperes által sem vitatottan a közgyűlést megelőzően kézhez kapták a tagok. A közgyűlési jegyzőkönyv tanúsága szerint a tagok nem voltak elzárva attól, hogy a közgyűlésen az alapszabály módosítás tekintetében felszólaljanak, észrevételüket előterjesszék. A közgyűlési jegyzőkönyv által tanúsítottan a felperes képviselője útján felszólalt az alapszabály módosítás kérdésében és a felperes módosító javaslata elfogadása mellett került sor az alapszabály módosítás szótöbbséggel történő elfogadására. Mindebből következően a felperes nem volt akadályozva tagsági jogai gyakorlásában, a közgyűlésen hozzászólási jogában nem volt korlátozva. Az alapszabály az alapszabály módosítás rendjét, annak közgyűlés általi

elfogadásának rendjét, a szavazás módját külön nem szabályozza. Sem jogszabályi, sem alapszabályi előírás nincs arra, hogy az alapszabály módosítását minden egyes pont tekintetében külön-külön, vagy mint egységes egészet kell megszavaztatni és elfogadtatni a közgyűléssel. Az alapszabály módosító rendelkezései egymásra épülő, összefüggő rendelkezéseket tartalmaznak, azok koherens egységet képeznek, amelyre tekintettel nem állapítható meg egyéb jogszabályi és alapszabályi rendelkezés megsértésének hiányában, hogy a demokratikus önkormányzatiság elvét (Etv. 6. § (1) bekezdés) sértené az alapszabály módosításról mint egységes egészeről történő szavazási mód. Mindezek alapján a másodfokú bíróság a közgyűlés 8. sorszámú határozata törvénysértő jellegét nem látta megállapíthatónak.

A közgyűlési meghívóban szereplő és a közgyűlés által elfogadott napirend az alelnök megválasztását tartalmazta. Az alelnök lemondását elfogadó közgyűlési határozat nem volt keresettel támadott, a 8. sorszámú közgyűlési határozat törvénysértő jellegét nem látta megállapíthatónak a másodfokú bíróság, mindekre figyelemmel a napirenden szereplő alelnököt megválasztó 10. sorszámú közgyűlési határozat nem törvénysértő.

A 11. sorszámú határozat az alapszabály módosítás elfogadásával újabb alelnöki tisztség létesítésével felálló másik alelnökről történő határozathozatalt mellőzte. Önmagában az, hogy a közgyűlés megelőző eljárások hiányára is figyelemmel nem látta a másik alelnök megválasztása feltételit fennállónak, és ezért elhalasztotta a döntést nem sérti sem az Etv. 6. § (1) bekezdésében rögzített demokratikus önkormányzatiság alapelvét, sem alapszabályi rendelkezést, ezért a 11. sorszámú határozat törvénysértő jellege nem volt megállapítható.

Az alapszabály közgyűlésen történt módosítása teremtette meg a működését. A közgyűlési meghívó és a közgyűlés által elfogadott napirend sem tartalmazta a tagozatvezetők megválasztását. Mindezek alapján a tagozatvezető megválasztása sérti a demokratikus működés alapelvét és korlátozta az egyesületi tagsági jogok gyakorlását Etv. 6. § (1) bek., 9. §). Ezért a 11. sorszámú határozat törvénysértő jellegét az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg és azt megalapozottan semmisítette meg.

A Fővárosi Ítéltábla a kifejtettek értelmében a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az alperes 2010. június 25. napján tartott közgyűlésen meghozott 6., 8., 10., 11. sorszámú határozatai megsemmisítésére irányuló keresetet elutasította, míg a 12. sorszámú határozat tekintetében az elsőfokú ítéletet helyben hagyta. A felperes részben lett pernyertes, ezért az elsőfokú bíróság perköltségre vonatkozó rendelkezését a másodfokú bíróság megváltoztatta, és a lerótt kereseti illeték, valamint a felmerült ügyvédi költség elszámolásával a pernyertesség pervesztesség arányára figyelemmel a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján az alperest mentesítette a perköltség megfizetése alól és kimondta, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Az alperes fellebbezése nagyobb részben eredményes volt, ezért a másodfokú perköltségről a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdés szerint határozott a pernyertesség, pervesztesség aránya alapján, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22) IM. rendelet 3. § (2), (5) bekezdés 4/A. § (1) bekezdés alapján megállapítható ügyvédi díjra.

Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdés, az 1990. évi XCIII. tv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (1), (2) bekezdés, 14. § szerint rendelkezett.

Budapest, 2011. augusztus 30.

. Németh László sk.

a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.
sk.

Dr. Molnár Ág nes

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

Réczi Imréné
bíróügyi ügyintéző